

La Paleografia: eina bàsica per a la lectura de textos medievals

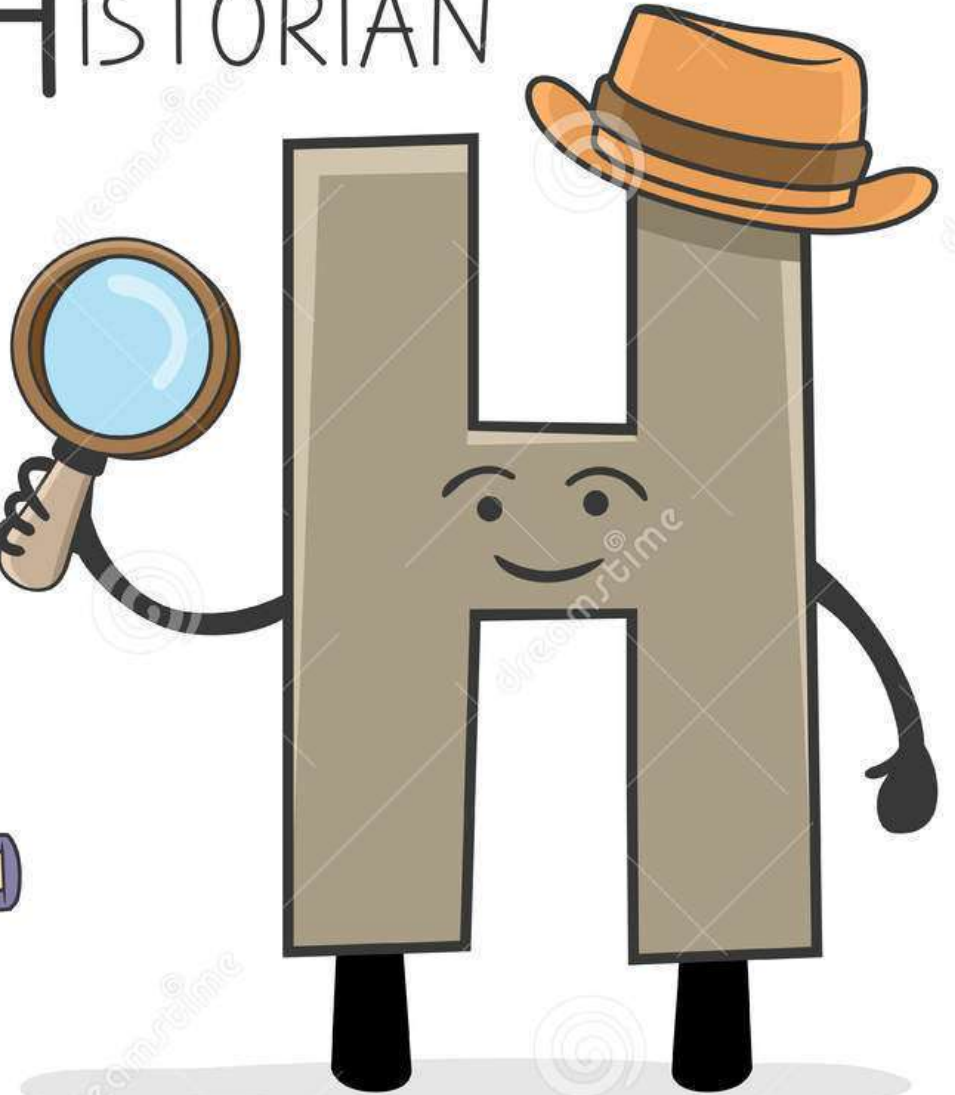
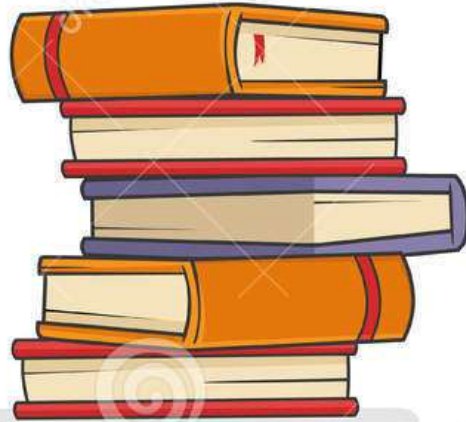
Daniel Piñol Alabart
Universitat de Barcelona
danielpinol@ub.edu

Com ens enfrontem amb un document?

- El puc llegir?
- El puc interpretar?
- Quina informació m'interessa?
- Cal "copiar" tot el text del document?
- ...???

HISTORIAN

Paleografia

- Ciència “auxiliar” de la Història
- Altres ciències: Diplomàtica, Arxivística, Cronologia, Sigil·lografia...
- Llegir i interpretar els documents:
  - Anàlisi documental
    - Caràcters externs dels documents
    - Caràcters interns dels documents
    - Tipologies documentals

Anàlisi documental?

- Per conèixer el document
- Per saber què ens diu el document
- Per saber interpretar...
- Per extreure informació
- Per construir la HISTÒRIA

L'anàlisi documental

- Caràcters externs
- Caràcters interns
- Les tipologies documentals

Caràcters externs

- Suports i tintes (Matèria escriptoria sustentant i sustentada) (**Codicologia**)
- Tipus d'escriptura (**Paleografia**)
- Segells (**Sigil·lografia**)
- Notes

Caràcters externs

- Suports i tintes (Matèria escriptoria sustentant i sustentada) (**Codicologia**)
  - Materials durs: pedra, metalls, fusta...
  - Materials tous: papir, vegetals, pergamí, paper
  - Tintes

Caràcters externs

- Tipus d'escriptura (**Paleografia**)
  - Mitjà de lectura d'escriptures en desús.
  - Mitjà per a la crítica històrica en general i la crítica textual.
  - Ciència autònoma que estudia l'escriptura com una activitat de l'home.

Caràcters externs

- NOTES
  - Anotacions administratives
  - Notes explicatives o aclaridores
  - Anotacions
  - arxivístiques, etc.

Caràcters interns

- Estructura del document
  - Protocol
  - Text o part central
  - Escatocol

- Factors del document:
  - Autor
  - Destinataris / Beneficiaris
  - Rogataris (notaris, escriptent...)

PROTOCOL

- Part inicial del document.
  - Els elements que hi veurem: **Invocació**, **Intitulació**, **Inscripció**, **Salutació** i la **Fórmula *perpetuitatis***.
  - La natura del productor (privat o públic), també.
-

TEXT

- La part central del document:
  - Els motius de l'acció jurídica,
  - la descripció de les circumstàncies que l'han provocada,
  - les disposicions a realitzar,
  - l'enunciació de les clàusules que basteixen la fortalesa jurídica de la decisió.
- Els elements que hi veurem: **Preàmbul, Notificació, Exposició, Disposició, Sanció, Corroboració, Fòrmules i Clàusules.**

ESCATOCOL

- La part final del document.
- Els elements que hi veurem:

Datació, Subscripció del rogatari, Subscripció de testimonis, Aprecació.

PROTOCOL

Invocació simbòlica

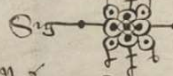

Invocació Verbal:

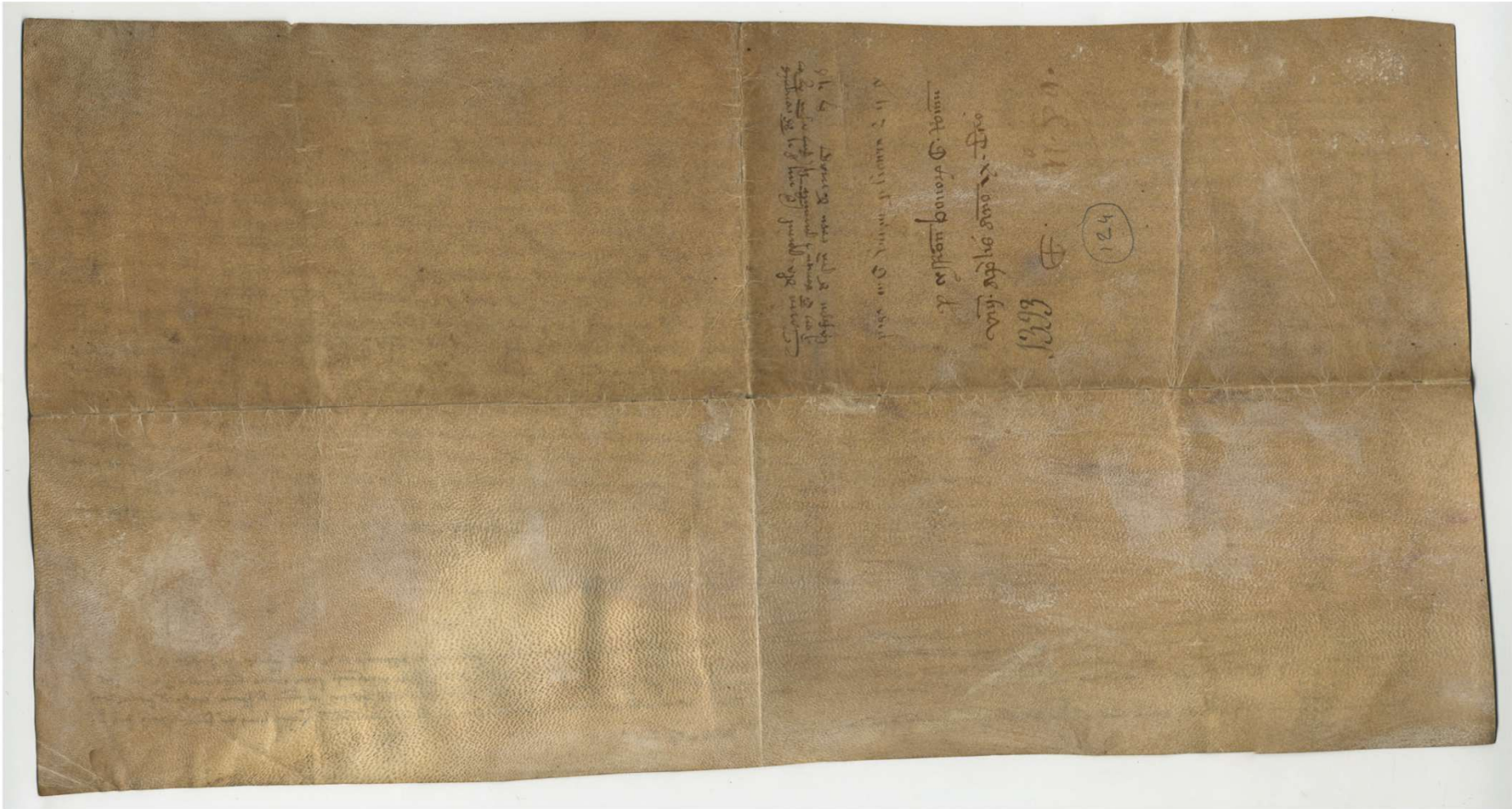
- *In nomine Domini*
- *In nomine Christi*
- *In Dei nomine*
- *In nomine Patris et Filii et Spiritus Sanctii*

PROTOCOL: intitulado

[The text is a dense, handwritten manuscript in a historical script, likely Spanish or Italian. It appears to be a legal or official document, possibly a protocol or a set of regulations. The text is written in a cursive hand and covers most of the page. There are some red markings and a red box highlighting a portion of the text at the top left.]

[A second block of handwritten text, similar in style to the first, located at the bottom of the page. It continues the legal or official content of the document. Like the first block, it is written in a cursive hand and includes some red markings and a decorative seal on the left side.]

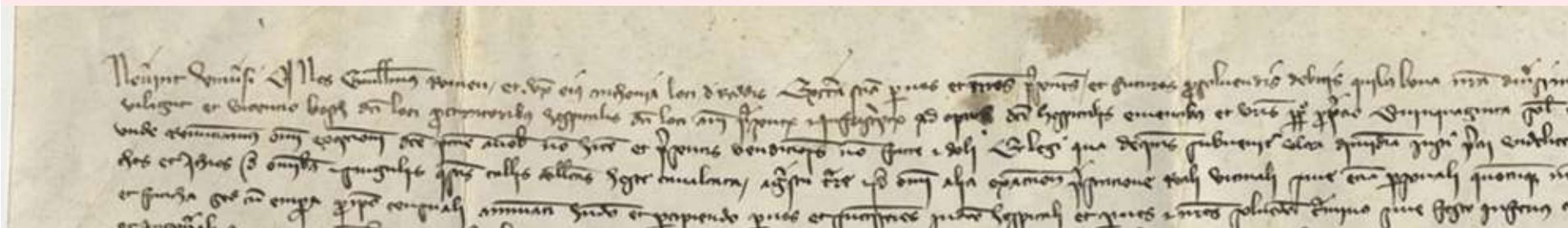
in nomine sit notū cunctis qd ego Johs & scō baidilio camerarij tractu ecclie ex cōsilio & uolūtate dñi benzarij tractu archepi & totius iurē
 ecclie ecclie cōcedo & cōfirmo omib⁹ populatorib⁹ & red⁹ p'sentib⁹ & futuris. qd ad ius siue ad partē camere tractu ecclie spectat. & omib⁹ successorib⁹
 eorū iurē omni honore suo qd in infra tēpore ipsi uille adquisierūt. & adhuc assensu & uolūtate mea & successorū meorū adq̄rēt & acquirant.
 sic mli tenēt & possidet in ipol honore. cū ipsib⁹ & ex lib⁹ suis. cū aquis palcijs. p'actis. lignis. garricis. & arborib⁹ suis. cū motib⁹ & collib⁹ cobis
 & uallib⁹ & planis. Item cōcedo & cōfirmo eis domos & ortos & farragenalia q̄ n̄ habent in eadem uilla. & tēpore ei⁹ fracha & liba & uenua. p'dictos
 u honore qd habet & habitū sūt infra tēpore sepeliet uille & red⁹ dono & cōfirmo eis ad tale cōsuetudinē: u sigt⁹ laboratores & singtis pariliaris
 tēpore donat singtis annis carne tractu ecclie in p'prietate tres q̄rtarias ordi. una q̄rtaria frumeti. 2ij at pl⁹ honore ut m̄n⁹ habuit. sedm qm
 citate honore qd habuit pl⁹ ut m̄n⁹ p'soluat. Singte u pariliare tēpore sufficiat & habundat large & plene ad lxx q̄rt. ordi semynadas. &
 singte pariliare habeat. iij. q̄rtarias uineorū. Et retinet ad op⁹ camere p'dicta in p'dicta uilla & tēpore ei⁹ & i hōib⁹ qd sūt & iure camere.
 omnia stabilimēta & firmamēta & furnū & fabricā & iusticiā. sigt⁹ u laboratores & unoq̄ uome det p lauceo singtis annis una q̄rt. ordi
 lauceu uij sedm cōsuetudinē tēpore tractu ecclie. Et ferrarij p' hoc lauceo eis bñ fidelit⁹ ferramēta sua qd ad usū laboracionis & agtū
 p'tinent. Verūtamen sedm cōsuetudinē tēpore calcet eis ferramēta sua. Ceterū om̄s habitatores ipsi uille cogit panez suos in furno ipsi uille
 qd & d iure carne & nō alibi. dñe p furnarico uicesimū q̄ntū panē. Si at culpa furnaricoz cō bustri fuerit ut periorati ab eis p'tin⁹ emēdēt.
 Unq̄q; etiā laboratorū op' & fortitudinis siue castri qd ibi facti sūt. sedm q̄ntitate honore qd habuit. Unq̄q; etiā qd ibi hēditate habuit sedm
 ualozē & posse suū sic tōc munij & armis qd se & uilla possit defendē. in tēpore oportuno. Unq̄q; etiā tēpore timoris & necessitate uigilias
 faciat ad saluamētu uille. Ego at & successorēz meo n̄tm alii cōsū ut usariū ut exactioz alias ab eis ut eorū successorib⁹ exigant. aut uolūtate
 eis s'ferant n̄ p iusticiā. Porro unq̄q; eorū laboratorū tēpore & fidelitē p'soluat decimas & p'micias & alia iura ecclastica sedm cōsuetudinē tēpore tēpore
 tēpore carne tractu ecclie & ecclie & red⁹. sigt⁹ aut eorū uolūtate uedē honore suos p' faciat fatigā. diez i. camario carne tractu ecclie & n̄ ipē eos p' co
 munij p'co uerūm̄. licet eis eos suff' tēpore uerūm̄ uedē qd similit' sint carne tractu ecclie sic & ipsi. salua fidelitate dñi archepi & tractu
 ecclie & p'dicta camere. De op' u fortitudinis sic intelligat. qd om̄s insimil op' eorū fortitudinis siue castri sic sup' dictū est.
 si q̄sq; faciat domos suas infra fortitudinē. & nō teneantur face op' i domib⁹ qd ego & successorēz mei facti sum⁹ ibi. sigt⁹ hoc
 fregit dupli pena restituat & postea firmū semp maneat. Actū ē hoc. iij. n̄ms Junij. Anno. q̄. c. lxx. vi. dñice i. carnois.

In nomine domini Amen
 Johannes tractu ecclie camerarij
 Berengarius di dignos tractu archepi hoc R. ego signo p'teror corde benigno.
 Ponet p'acti facite. sigt⁹ in uille d' modicano. Ego Ramudus archepi
 Ego luehal Krechtu ecclie p'br & canoic.
 Ego Ramudus tractu ecclie p'positus. sigt⁹ in benzarij examuz sigt⁹ in Gittus & canoic.
 sigt⁹ in Gittus & daroca.

Ego Petrus & matius hoc scpsi mādaco pet' & tracha tractu not. & sup' scpsi. j. linā. iij. u dicit uenacionib⁹. & i. xij. u dicit i opere
 die & anno p' firo.

PROTOCOL

- Adreça: nom del receptor:
  - Universal → *Noverint universi*; Ara oiats tothom generalment.
  - Col·lectiva → vos iuratos, probos homines et universitatem ville Reddis
  - Personal → a la noble e amada nostra na Sclarmunda, vescomtessa de Illa; a vós en Alfonso Sanchís, conseller
- Salutació: *Salut e dilecció; Salutem et gracia*

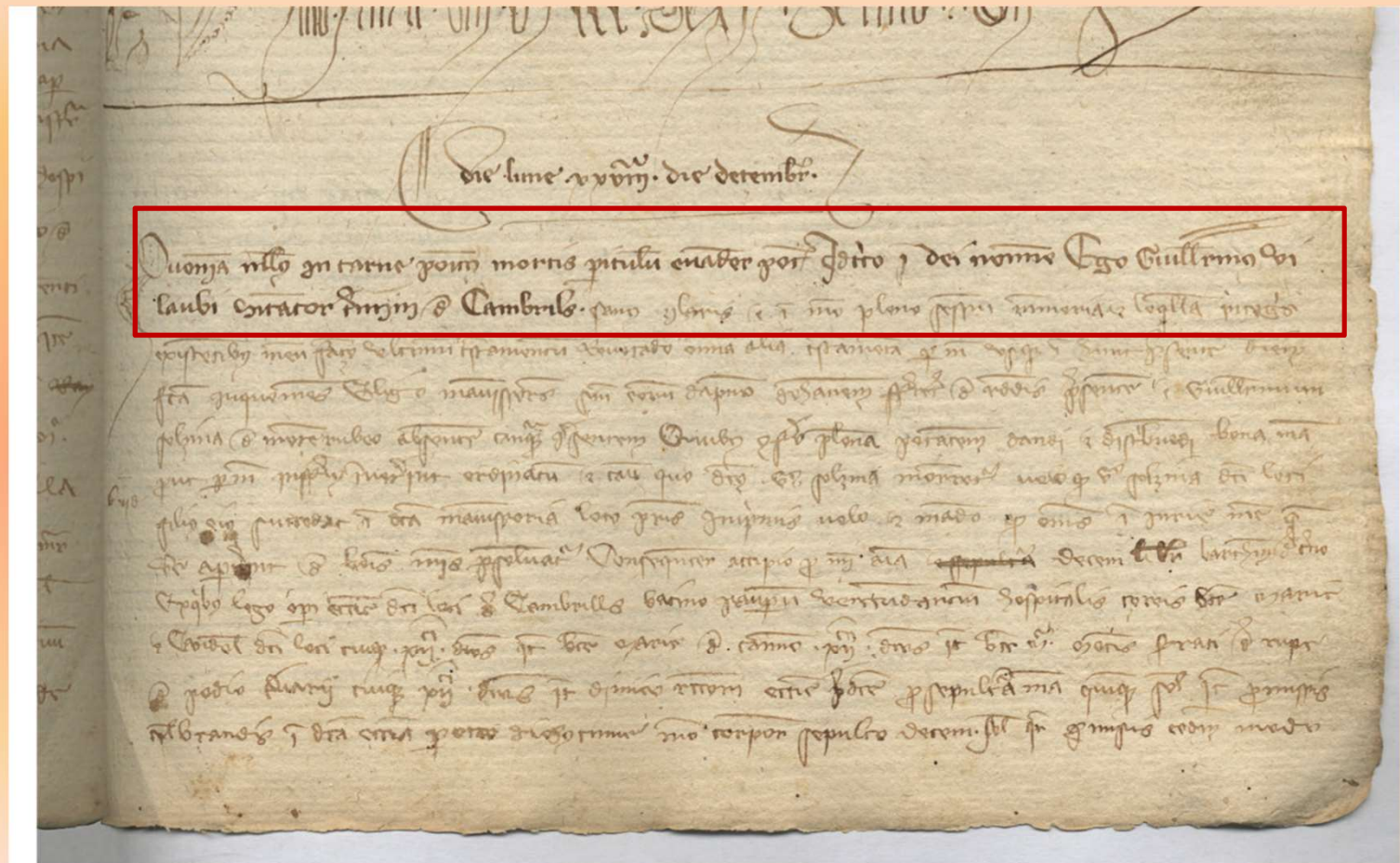

Noverint universis quod nos, Guilelmus Romeu et
uxor eius Anthonia, loci de Reddis...

Ex certa scientia, per nos et nostros presentes et
futuros, per solvendis debitis quibus bona nostra....

TEXT

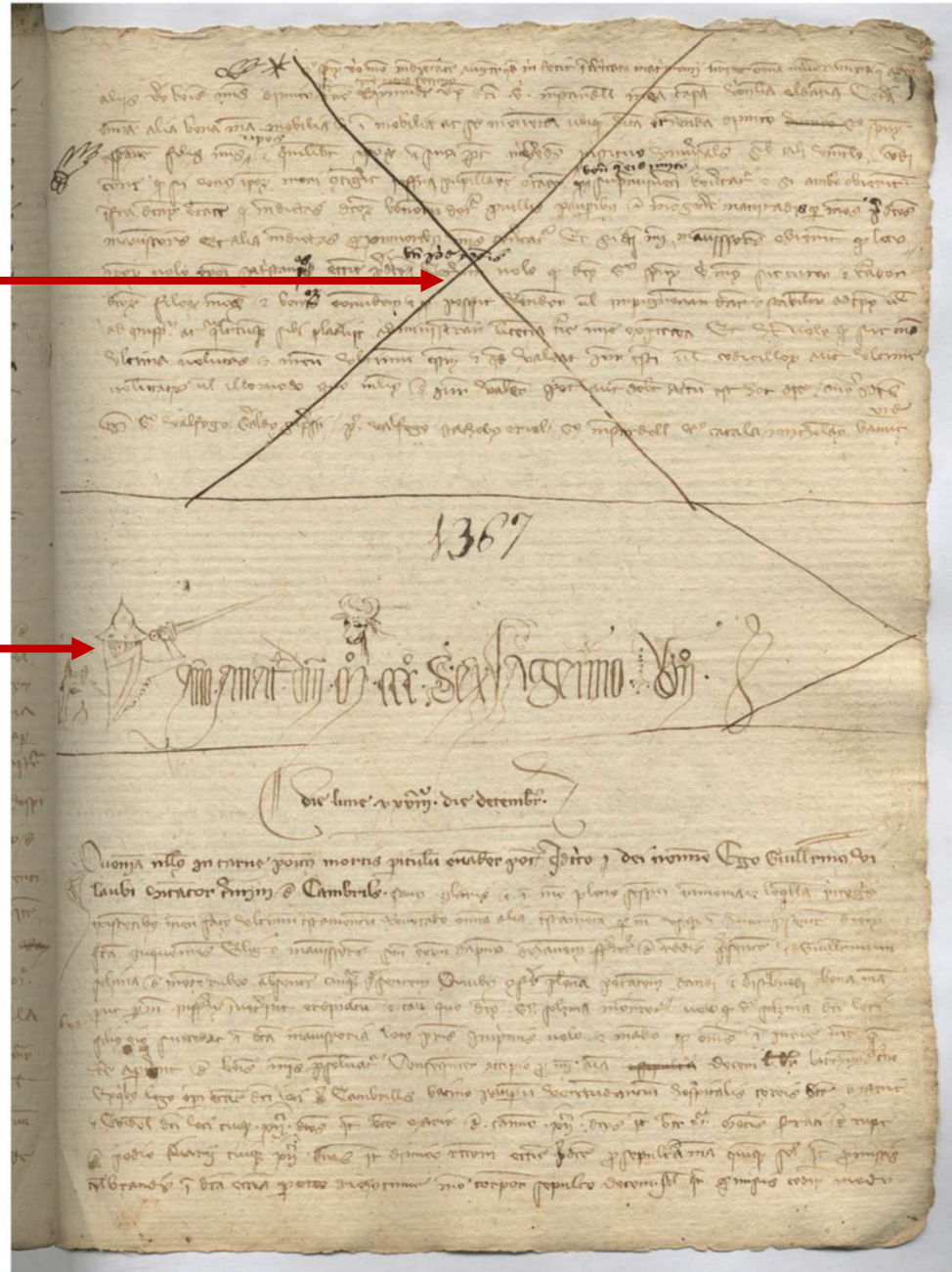
- Preàmbul: Quoniam nullus in carne ponitus mortis periculum evadere potest

Traditio
chartae

Data
(ANY)

Dia i
mes

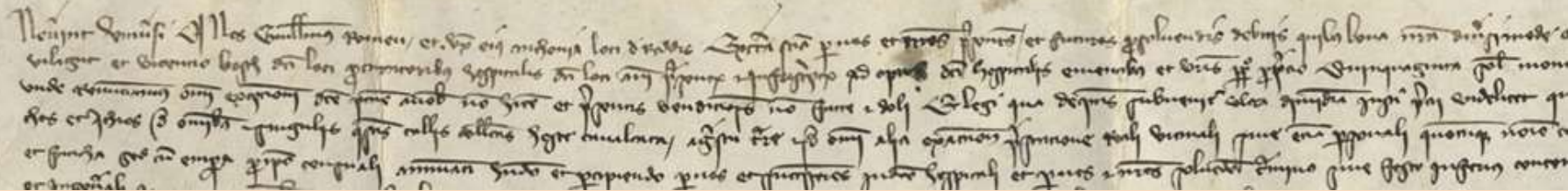

TEXT

- Notificació

“Noverint universi; Notum sit cunctis; Sia coneguda cosa; Sepan cuantos esta carta de pinsión y censo perpetuo para bién jamás vieren”

The image shows a close-up of a page from an old manuscript. The text is written in a dense, cursive hand, characteristic of the late Middle Ages or early modern period. The ink is dark, and the parchment appears aged and slightly yellowed. The text is arranged in several lines, with some words appearing to be in a different script or dialect than others, possibly indicating a mix of languages or a specific regional dialect. The overall appearance is that of a formal document or a significant piece of text from a historical record.

TEXT

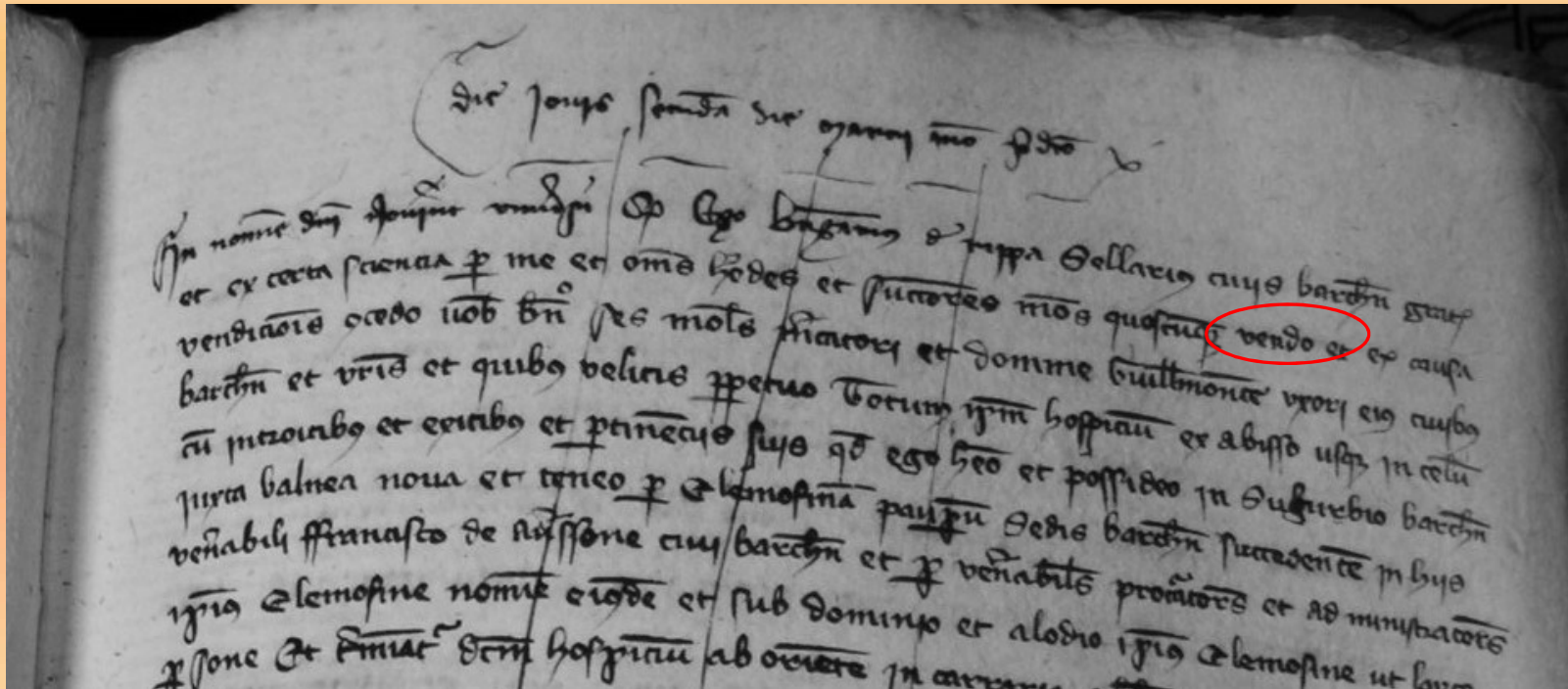
- Exposició:

“Sabut havem que lo mes de agost proppassat en la ciutat de Rhodes és mort mossèn Bernat”

In magna infirmitate detentus de qua mori timeuo

TEXT

- Disposició

TEXT

Sanció i corroboració:

Garantia del contingut del document.

Teneatis et possideatis sine ullo retento in perpetuum

Non obstantibus clausulis et ordinationibus in contrarium

Hanc chartam fieri iussi

Dada sots nostre segell secret

Clàusules de suport jurídic:

Preceptives.

Prohibitives

Derogatives

Reservatives

Obligatòries

Renunciatives

Penals

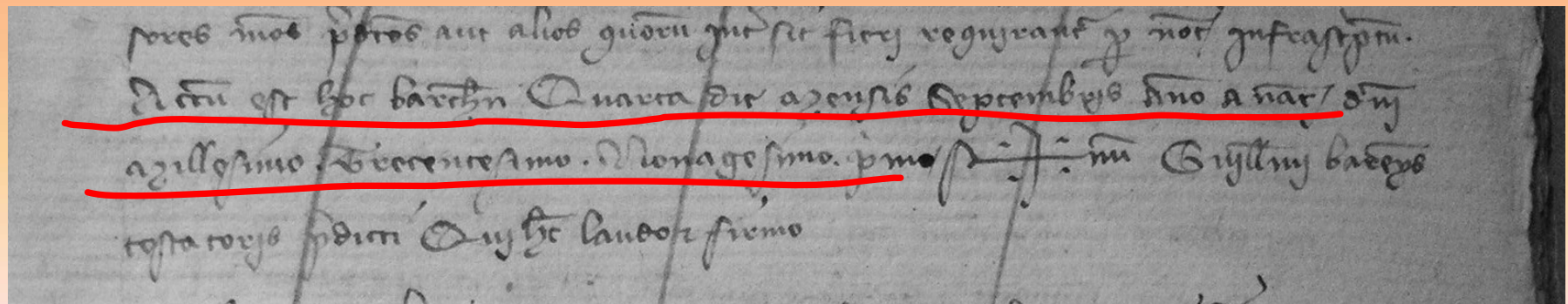
Corroboratives

ESCATOCOL - Datació

Consigna el lloc (**Data tòpica**) i el moment (**Data crònica**) en què s'ha fet efectiva l'acció jurídica i/o s'ha redactat el document.

Necessària per a la validesa del document des d'època romana.

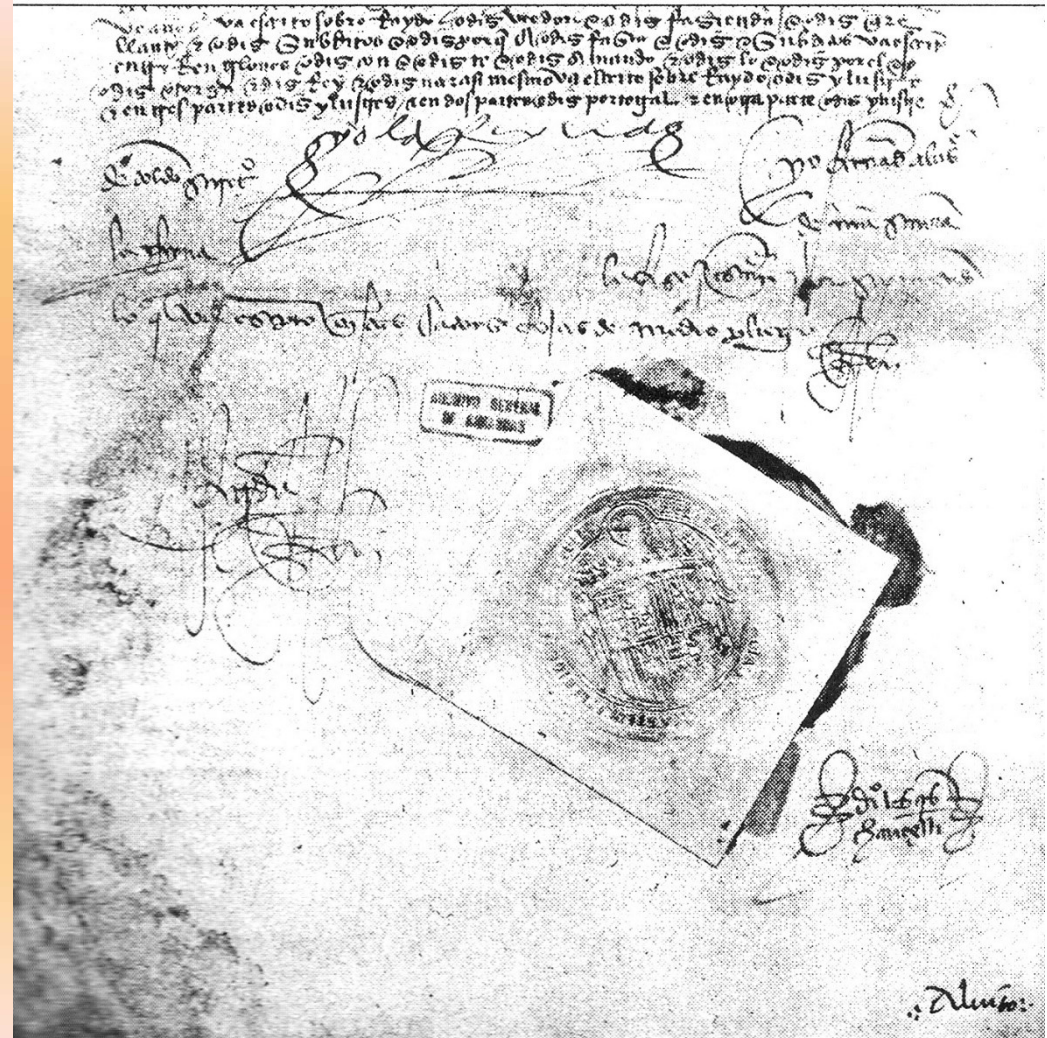
A vegades apareix a l'encapçalament d'alguns documents.

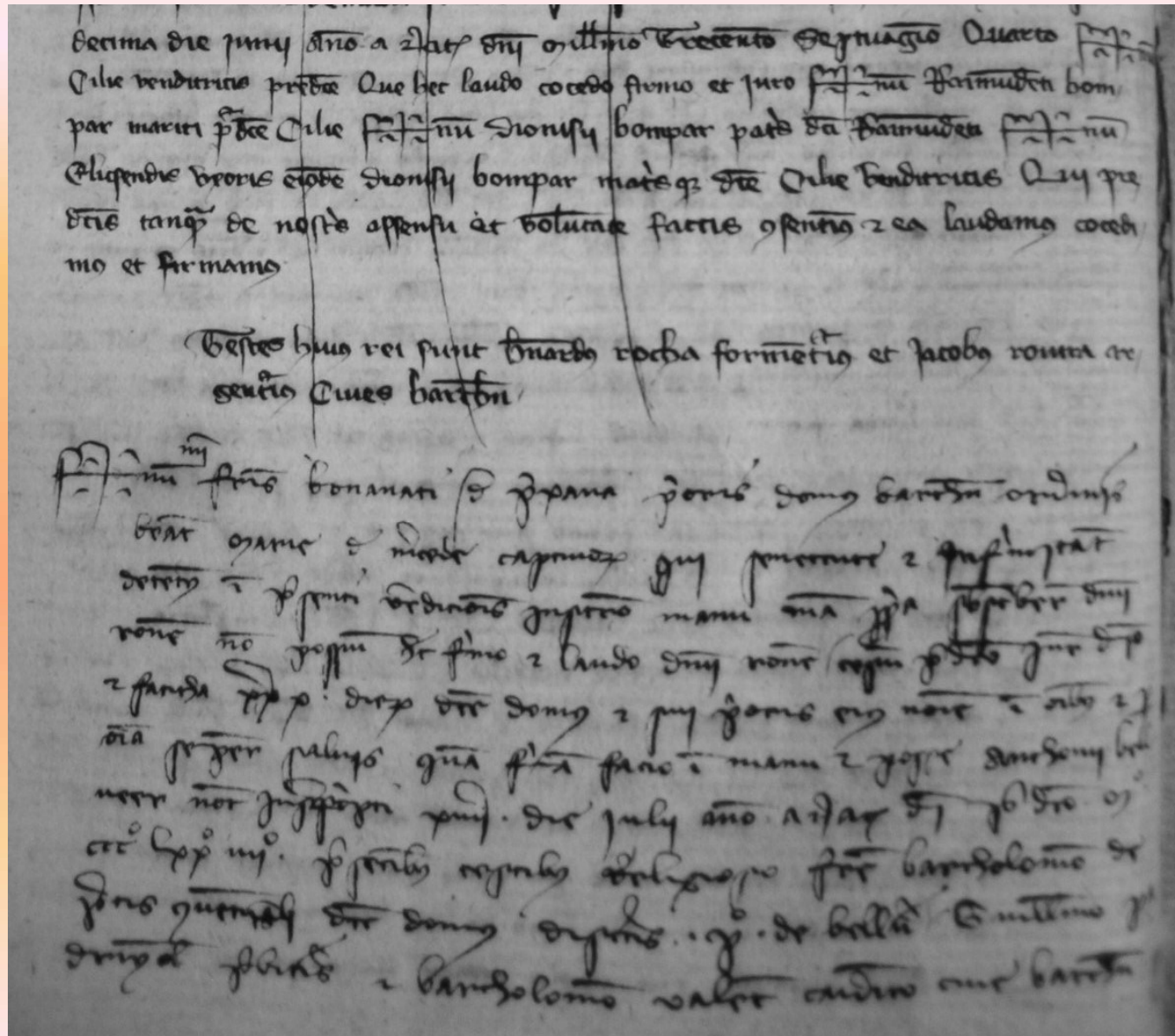
ESCATOCOL- Validació

- Subscripcions
- *Signum /Signa*
- Signatures
- Segells

Subscripció: " Yo, Fernandes Alvares de Toledo, secretario de nuestra senyora la reyna, la fise escrebir por su mandado"

ESCATOCOL

Signum

ESCATOCOL

in reuocabili modo sit excommunicatus atq; a ministris sce dei eccle sequestratus; & hec scriptura semp maneat ualitura ppetuo robore. Actū est hoc .iiij. kal. aprilis. anno .v. regnante philippo rege franciæna;

Qui hoc iussi scribere. & testes firmare rogati. **Guillemus badiu u Gellen sis EPS;**
cerclanensis; Sign. u Guillemi isarni. Sign. u Henrici filii comitis remandi;
Sign. u Hellemari seniofredi;

Scilicet q hoc scripsit rogatus sub die & anno p fixo;

ESCATOCOL- Aprecació

Fórmula propiciatòria amb la qual s'acaba el document.

- *Finit,*
- *Explicit feliciter,*
- *Amen, amen, amen.*

Al·lusions a la pau i la benedicció divines, la salvació futura, la intercessió d'un màrtir, etc.

Habitual a la documentació pública. Rara a la privada (*Feliciter*).

- Fórmules que poden aparèixer en diferents parts:
  - *Formula perpetuitatis* (Protocol, Text)
  - Datació (Protocol, Escatocol).
  - Preàmbul (Protocol, Text).
  - Notificació (Protocol, Text).
  - Adprecació (Protocol, Escatocol).

- Factors del document:
  - Autor (intitulació)
    - Persona pública
    - Persona privada
  - Destinatari (direcció)
  - Rogatari (*scriptor*, notari...)

C- Les tipologies documentals

- Documentació eclesiàstica
  - Pontifícia
  - Episcopal
  - Parroquial: ordinations dels Preveres
- Documentació privada (notarial): inventari, testament, censals
- Documentació municipal: actes del Consell, Clavaria, ordinations
- Documentació reial.

Mètode de paleografia de lectura

- Atenció a l'aspecte general que presenta l'escriptura
- Fer-ne una lectura pausada
- No prescindir de cap element gràfic
- Atenció als noms de lloc i de persona, a les paraules abreviades i a les xifres

Mètode de paleografia de lectura

- Adoptar unes normes clares de transcripció.
- Considerar cada lletra separatament, amb independència de les altres.
- Comptar amb l'ajut de diccionaris.
- Conèixer la morfologia i la sintaxi per establir la concordança entre paraules abreviades.

Mètode de paleografia de lectura

- Atenció als nexes i enllaços que, generalment, deformen les formes paradigmàtiques de les lletres
- Atenció a la resta de signes gràfics que completen el sentit de l'escriptura (puntuació, interrogació, numerals...)

Abreviatura

- Representació de paraules per una o diverses de les seves lletres (generalment les més significatives i determinants).
  - interpretació i lectura d'escriptures en desús / Paleografia de lectura
  - atribució cronològica i geogràfica d'un text /Paleografia d'anàlisi
  - informació sobre enterrelacions entre centres de producció escrita / Història de la Cultura Escrita

Per què les abreviatures?

- Per què s'utilitzen?
- Per a escriure més ràpid? Per estalviar espai?
- Per a llegir més ràpid?
Indici d'un individu o societat habituats a escriure
/ gràficament madurs / alfabetitzats

Les abreviatures: tipus

- **Afèresi:** supressió d'una lletra o d'una síl·laba en posició inicial de mot.
- **Contracció:** supressió d'una o més lletres a l'interior d'un mot.
- **Lletra volada:** representar una síl·laba o paraula mitjançant una lletra col·locada a la part superior d'una lletra base.
- **Suspensió:** supressió de l'última o les últimes lletres d'una paraula.
- **Sigla:** suspensió consistent en la lletra inicial d'un mot,

Hec conuencencia que est facta int̄ domnū Raimū Bengariū comitē barthnonsen. p̄ncipē dragonē. Bengariū d̄ ipsa guardia filiū eodē Reī
 rariū uiccomies. Ego q̄q; Raimū sup̄ dict̄ Com̄. com̄do t̄ sup̄ dicto Bengariū. mei castri d̄ ipsa guardia. Et dono t̄ ipsos milites cū ipsi feus
 q̄ habe debent i sup̄ dicto castro d̄ guardia. Itē dono t̄. duas partes d̄ domine auri. d̄ alodū. d̄ tr̄. culas. d̄ her̄. d̄ om̄ib; p̄uencis suis
 d̄ oib; suis ex̄m̄is que ad iudiciū castri ullomodo care debent. Et t̄cū parte inteḡr̄ uicm̄ib; n̄h̄ retineo solide. d̄ libe videmurū. Et ego sup̄
 dict̄ Bengariū d̄ guardia p̄t̄ h̄ donū sup̄ comphensū. qd̄ tu plibat̄ Raimū Com̄ n̄h̄ fac̄. cōueno t̄ sine organ̄ ut sim t̄ fidelis d̄ tua
 tua d̄ corpore tuo. d̄ d̄ membris tuis q̄ in corpore tuo se tenent. sic homo debet eē fidelis suo meliori d̄no. d̄ ego t̄ adiutor d̄ defensor. cont̄
 cūctos hoīes ut fin̄s sine organ̄ d̄ om̄i tuo honore que hodie habes. d̄ antea habuisti. ut ego nec ull̄ homo ut fin̄ p̄ me ut p̄ meū cōsilū neq;
 p̄ meū uigoriū. ut p̄ meū auxiliū. aliqd̄ in d̄ t̄ ut tuis nō tollam neq; tollere faciā. neq; tollat. ut tollant. d̄ dabo t̄ tuis potestate d̄ p̄ dicto
 castro d̄ guardia war̄ aut paccat̄. p̄ q̄ntas cūq; uic̄ n̄h̄ donandauris ut me monueris p̄ te ut p̄ uic̄os tuos sine nūciū. d̄ nō me uocabo
 iudice ut monuere ate ut acius nūciū sine nūciū. d̄ om̄ib; ego t̄ fidelis sine organ̄. d̄ sine ullo malo uigoro. Itē cōueno t̄ qd̄ sim tuus
 solid̄ cont̄ cūctos hoīes ut fin̄s sine organ̄. d̄ cū unūis multib; p̄ dicti castri d̄ guardia. d̄ cū aliis q̄ p̄ te habo. faciā t̄ ostes d̄ caualcas. d̄
 curia. seq̄m̄ta. d̄ placita. quocion̄ cūq; n̄h̄ donandauris. Actū ē h̄. iij. n̄s Julij. Anno. xxiij. regni t̄ d̄no. junioris.

S. RAMUNDI COMES:

p̄. Almi Raimū d̄ dapifer. p̄. Almi d̄ castro uenulo. p̄. Raimū d̄ podio alio. p̄. n̄. br nardi de bello

S. In loco d̄ conon scriptoris a li script. Die d̄ anno d̄ sup̄.

Línia 2

Línia 3

Línia 4

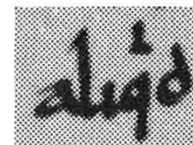
Línia 5

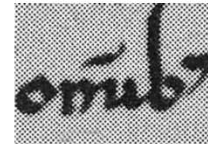
Línia 6

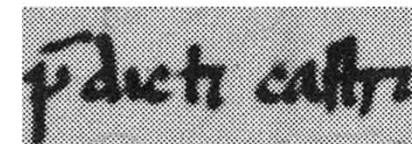
Línia 8

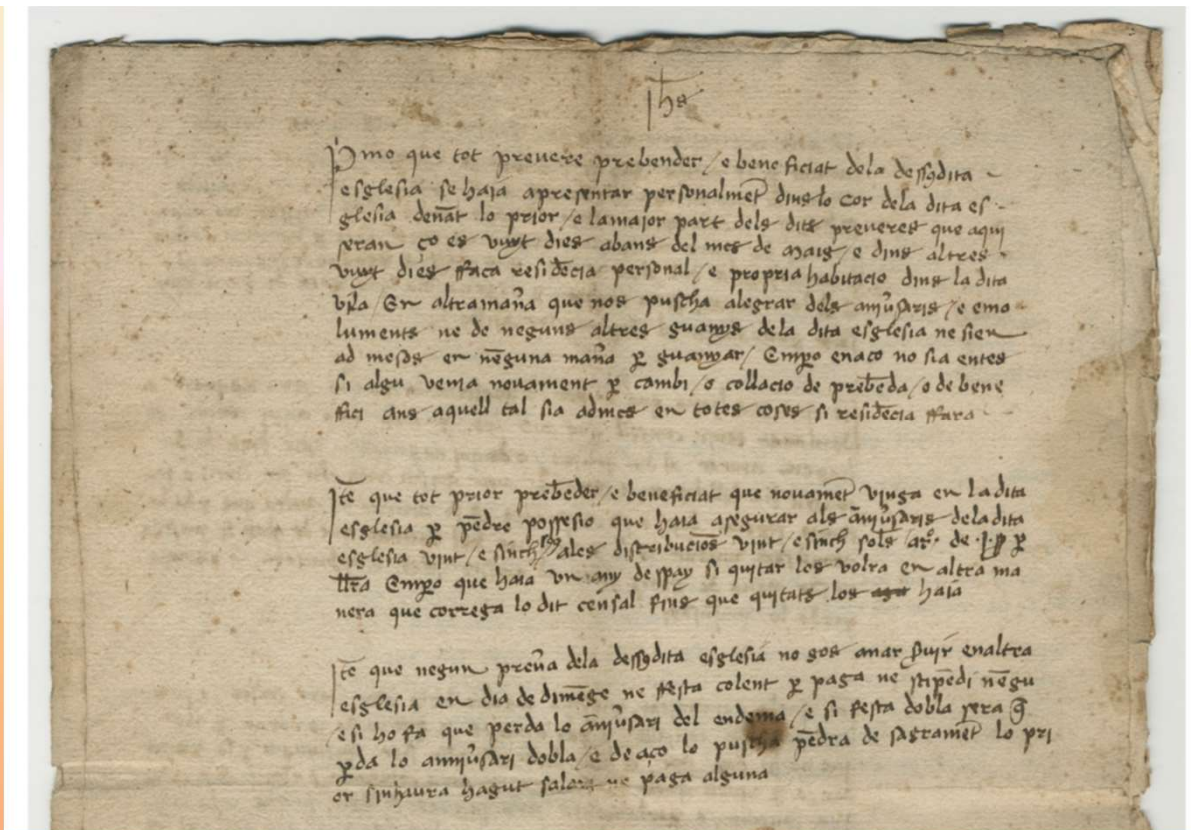

Línia 10

Línia 11

Primo, que tot prevere, prebender e beneficiat de la dessus dita església se haia a presentar **personalment** dins lo cor de la dita església **devant** lo prior e la maior par dels dits preveres que aquí serán...

En altra **manera**

Emperò

Ítem, preverá, servir dicmenge, stipendi

Signenge aq bon q' hant am dantur su a' omf
fours a' p'ntu ronsell d' ronselles en la casa del
ronsell la bon e' am'imat d' t'emp ronsell en lo
qual ronsell foren los Jurats e ronselles de n'al'p'is
fo qual ronsell f'unt p'nt d' una den q' d' r'eres

<p>Et p'mo. ff. toba</p> <p>Juan moncor</p> <p>Luis pabnat</p>	<p>Jurats</p>	
<p>Conselles</p>		
<p>Juan oriol</p> <p>Juan polancs</p> <p>Juan oriol</p> <p>Juan girona</p> <p>Arnsfrat p'allars</p> <p>Juan moncor</p> <p>Juan demoye</p> <p>Arnsfrat d'belluy</p> <p>Juan oriol d'belluy</p> <p>Luis pabnat</p>	<p>J. p'p'ozel</p> <p>E. beny</p> <p>Jan oriol</p> <p>Arnsfrat d'belluy</p> <p>Arnsfrat d'belluy</p> <p>Juan girona</p> <p>E. merrex</p> <p>Juan Frez</p> <p>Juan roig</p> <p>Juan girona</p>	<p>J. girona</p> <p>Juan p'p'ozel</p> <p>Josel demoya</p> <p>Juan prats</p> <p>Franco eslet</p> <p>Juan de moya</p> <p>Cabriel torras</p> <p>J. girona</p> <p>E. roig</p> <p>J. pales</p>

... qual ronsell de delibera de m'era q' f'oren l'ordres
de rompre p'm'os toba jurat e en Cabriel torras
(p' girona de ronsell en p'ere merrex)

Et la delibera q' no sia f'ra alguna ajuda ne almoyna
alt' catig q' n'ostres q' ony entra per en la d'ic' tabla

Et la delibera q' la q'p'is que es ~~antiga~~ sur
m'os beny e la d'ic' tabla p' l'ado del Bemfet des
cabilo que sia remes ala ordinaro del dit' cabilo

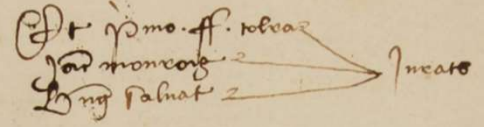
Data

Jurats i consellers

notes

Assumptes:
Deliberacions
resolucions

Signeage apoyu de foy am dantur su a omf
fouy a justie rousell & rouselles en la casa del
rousell la bon e amfirmat & tene rousell en lo
qual rousell foren los Jueces e rouselles senalades
fo qual rousell foyt per Jma dey qd nre

Conselles

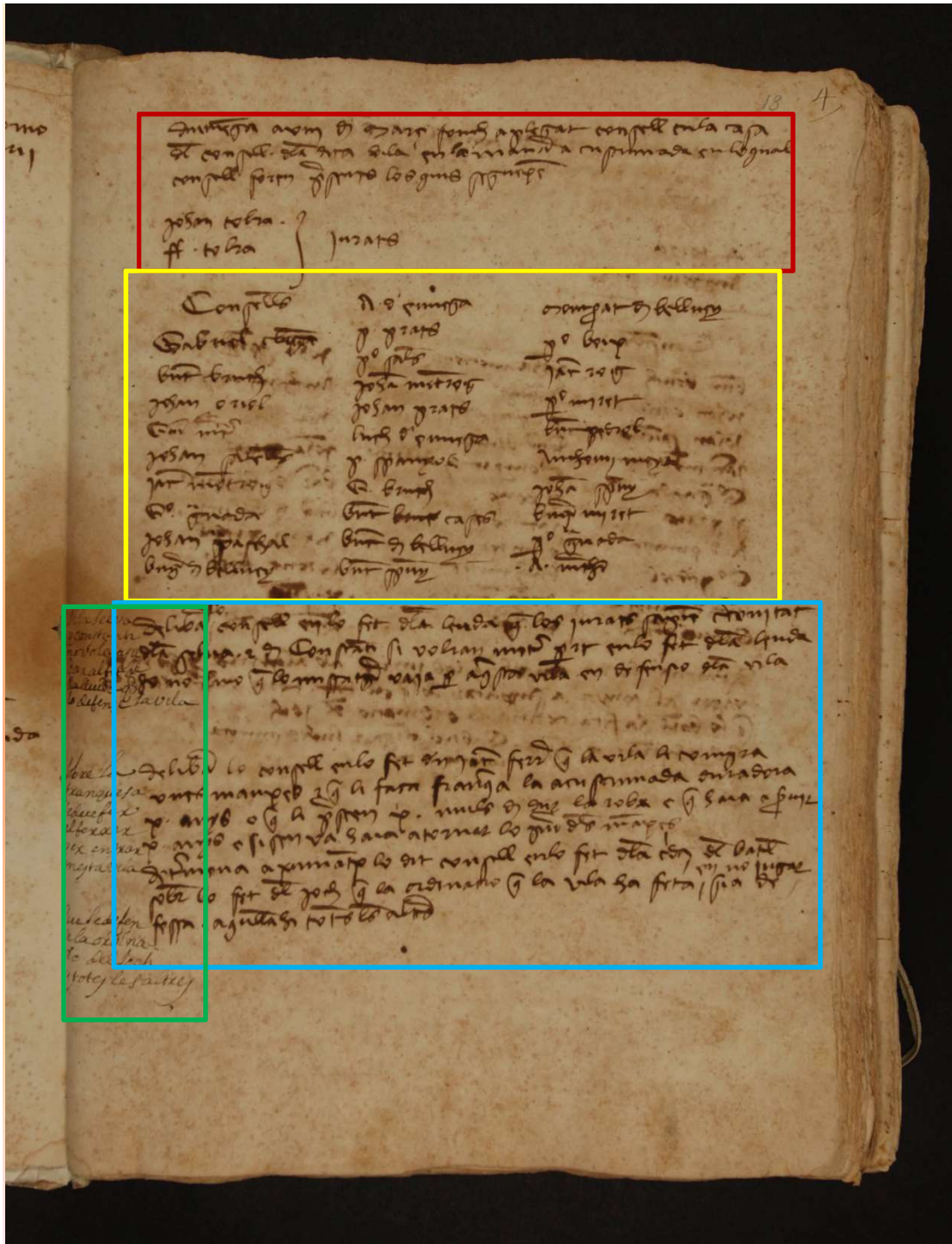
Jm an oriol	Jm poyol	Jm gnada
Jm planes	Jm bruf	Jm pmi
Jm an oriol	Jm onel	Jm del demora
Jm gnada	Jm d'belluy	Jm prats
Jm onfrat pallars	Jm onfrat d'belluy	Jm esser
Jm moncoig	Jm gnada	Jm moya
Jm an demore	Jm merer	Jm rona
Jm onfrat d'belluy	Jm free	Jm rana
Jm an onel d'pedes	Jm roig	Jm rot
Jm pabnat	Jm gnada	Jm pales

que per san d'isidre & comte p'ncipal t'lará l'lará
Gabriel torrea y que quide de conged Pere mercer

o qual rousell de delibera & de muna q' foyen bordes
de rompre francos roba juece e en Gabriel torrea
& prima de rousell en pere mercer

que no ha fetu al...
Christiá que...
muy le...
esta...
Et no sia fetu alguna ajuda ne almoyna
alle catig & ne p'ncipal q' ony entra per en la d'habita

Et de muna q' la q' que es...
muy bruf & la d'habita y d'ado del Benefet dey
rabilo que sia remes a la ordinaro del d'habito
sobre lo benefici de r'at r'at
per lo mones...
de dit r'at r'at

Data

Jurats i consellers

notes

Assumpes:
Deliberacions
resolucions

mo
21

Interim enim si dicitur fons applicat compellente causa
et compellente causa dicitur in terminis a compellente et legal
compellente per proprio legimus non nisi

josan vbra.
ff. vbra } jurato

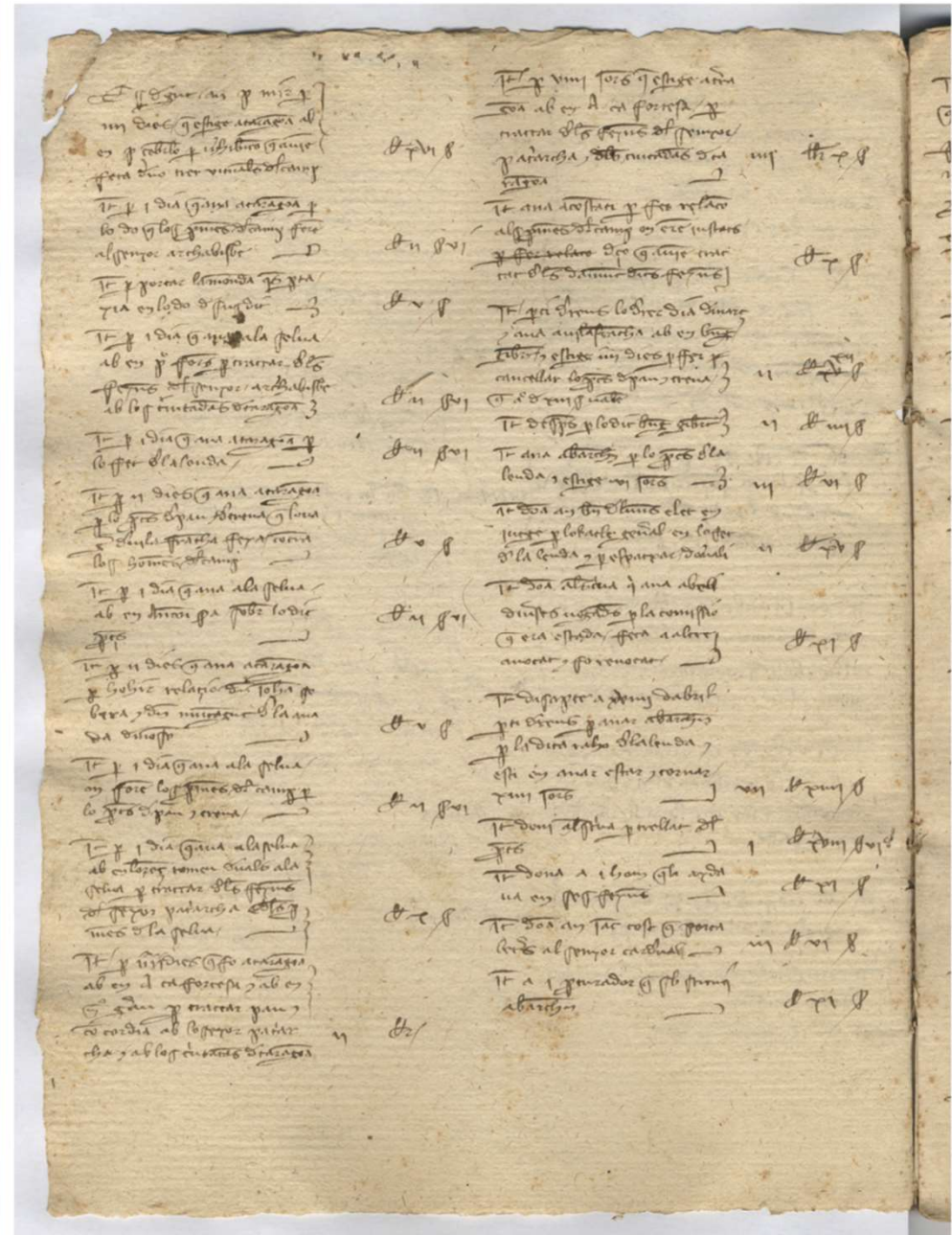
Compelle	si q' q' q' q'	compellente d' d' d' d'
Gabriel	q' q' q' q'	q' q' q' q'
but b' b' b'	josan m' m' m'	josan m' m' m'
josan o' o' o'	josan g' g' g'	josan g' g' g'
josan p' p' p'	but q' q' q'	but q' q' q'
josan m' m' m'	josan p' p' p'	josan p' p' p'
josan p' p' p'	but b' b' b'	but b' b' b'
josan p' p' p'	but q' q' q'	but q' q' q'
but q' q' q'	but p' p' p'	but p' p' p'

Interim enim si dicitur fons applicat compellente causa
et compellente causa dicitur in terminis a compellente et legal
compellente per proprio legimus non nisi

Interim enim si dicitur fons applicat compellente causa
et compellente causa dicitur in terminis a compellente et legal
compellente per proprio legimus non nisi

Claveria

- Columna 1:
  - Conceptes
- Columna 2:
  - Quantitat:
    - Lliures, sous, diners
- Final de la pàgina:
  - Suma total

Et dicit dominus quibusdam in die illius...
...et dicit dominus quibusdam in die illius...
...et dicit dominus quibusdam in die illius...
...et dicit dominus quibusdam in die illius...
...et dicit dominus quibusdam in die illius...

th 1 p

Et dicit dominus quibusdam in die illius...
...et dicit dominus quibusdam in die illius...

th 1 p

Et dicit dominus quibusdam in die illius...
...et dicit dominus quibusdam in die illius...
...et dicit dominus quibusdam in die illius...
...et dicit dominus quibusdam in die illius...
...et dicit dominus quibusdam in die illius...

th 1 p 8

Et dicit dominus quibusdam in die illius...
...et dicit dominus quibusdam in die illius...
...et dicit dominus quibusdam in die illius...

th 1 p 15

Et dicit dominus quibusdam in die illius...
...et dicit dominus quibusdam in die illius...

th 1 p

Et dicit dominus quibusdam in die illius...
...et dicit dominus quibusdam in die illius...
...et dicit dominus quibusdam in die illius...

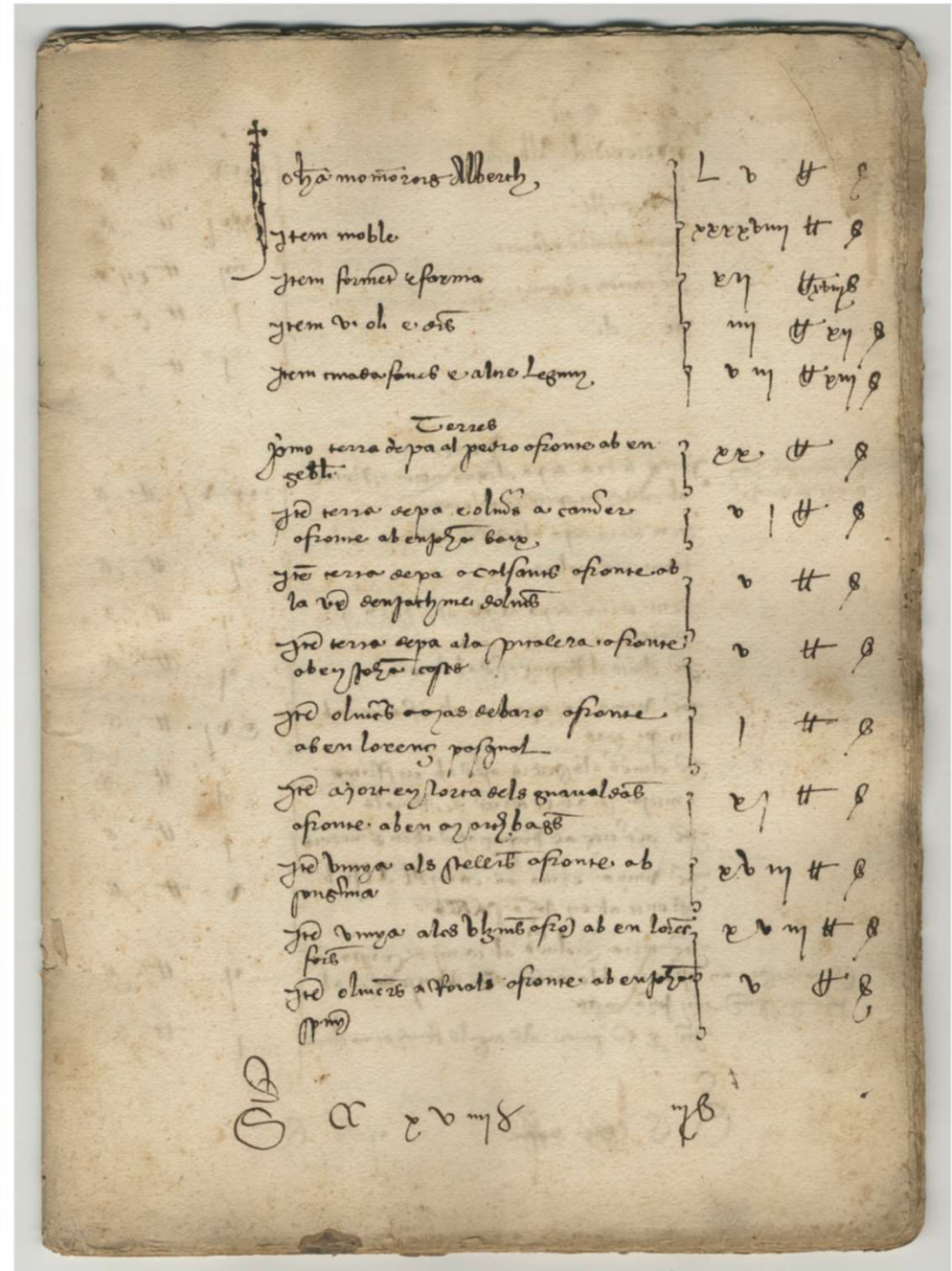
th 1 p

Et dicit dominus quibusdam in die illius...
...et dicit dominus quibusdam in die illius...

th 1 p 20

Vàlues (estimes)

- Columna 1:
  - Conceptes (d'un propietari)
- Columna 2:
  - Quantitats
- Suma total

joha de g labores
 et mobilis
 et famula e m
 et dnos
 Depa a pumar lo beptan

l	tt
lx	ij tt x
	ij tt

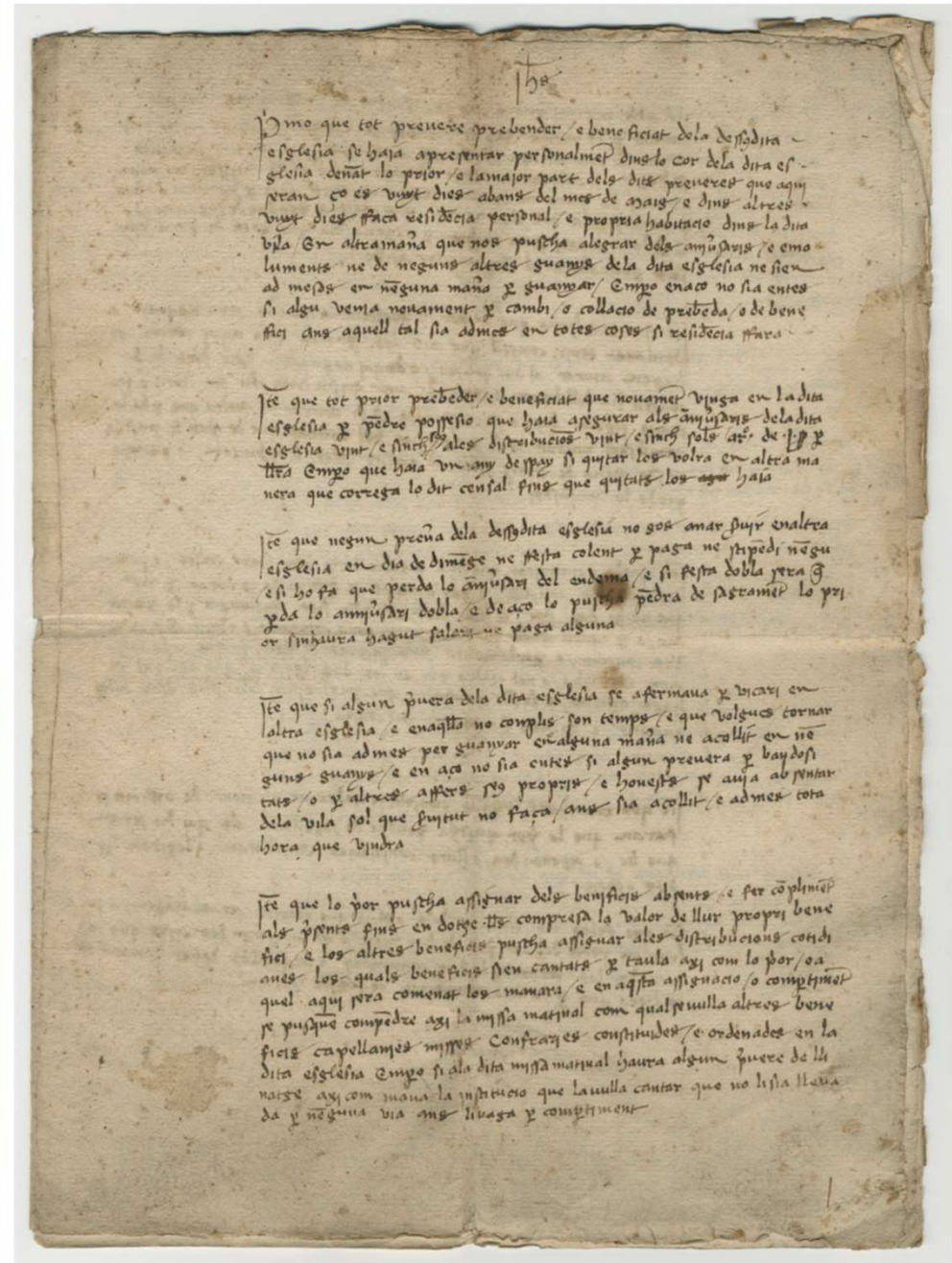
Tenes ont dlos a froca abon joha
 polanes
 et cum albrugar a froca abon S
 pedrol
 et era de pa ala pualera a froca ab
 los beris en p amgonca
 et i pout a bona nyca a froca en ca
 m de castellan
 et er m a l ro que a froca abon vi
 cene qauada
 et er m al ro que a froca en lo rove
 et era de pa amas de laro a froca abon
 p manon
 et olucres aleperes a froca en lo ro
 ve de la font
 et era de pa a muelde a froca en manco
 m de manca
 et i pout ala pualada a froca abon joha cre
 xcl

xx	ij	tt
	i	tt
	ij	tt
	ij	tt
	i	tt
	i	tt
v		tt
	ij	tt
	ij	tt
	ij	tt

et viij tt x

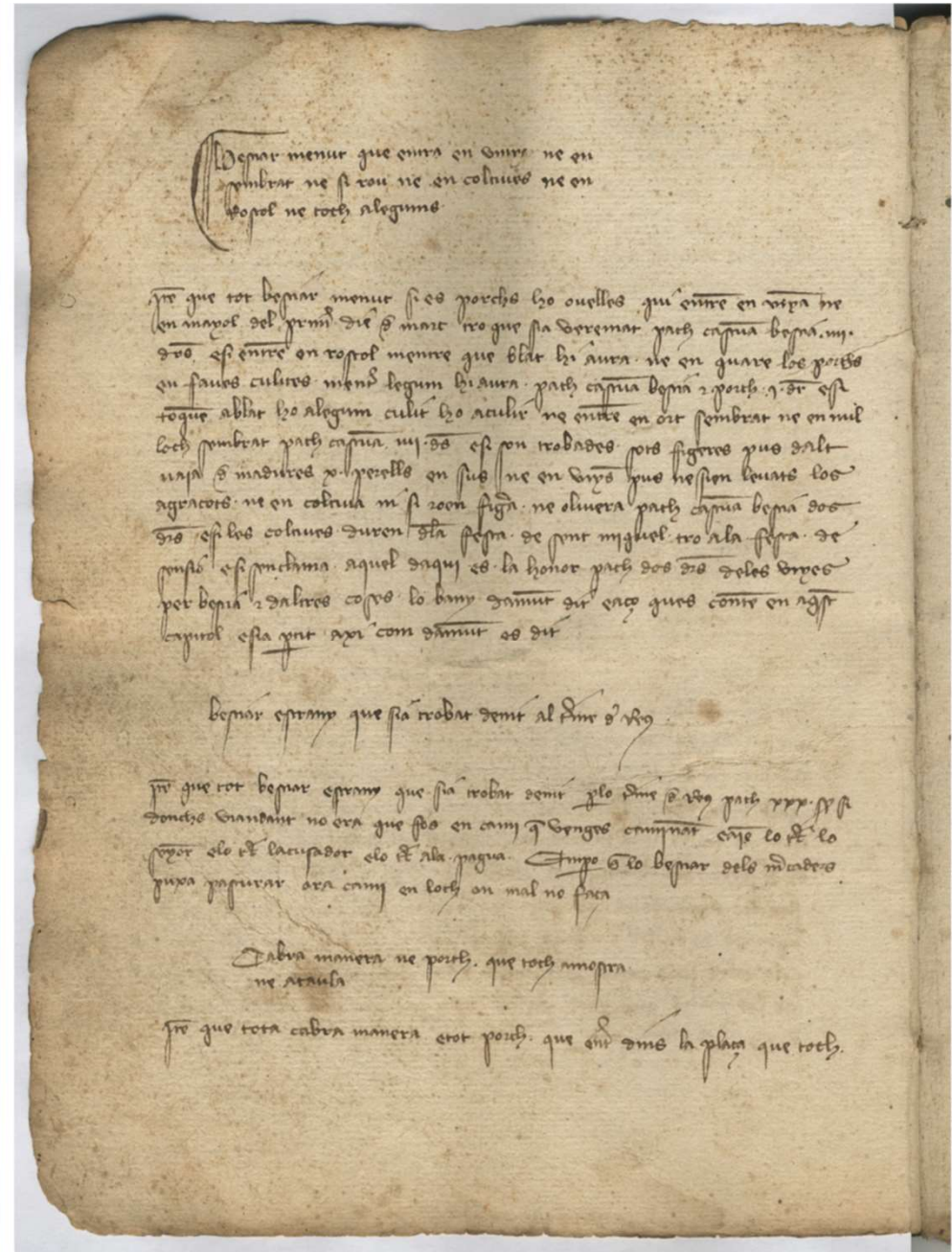
Ordinacions dels preveres

- Invocació: Ihesus
- Capítols:
  - Primo
  - Ítem

Ordinacions Municipals

- Capítols: diferenciats amb títols
  - (Primo)
  - Ítem
  - (Concepte i ban)
- Bestiar menut que entra en vinya ne en sembrat...

apí mraula de rena uramo pta. s' llat ne se legum part capta Sogada. m. 67
de comprador dels banyos qu'pa este acusador. esta pnt xpi com d'annur es dit

Tala manera que se fa que sia robar.
en omni ne en marol

ne que tota cabra manera et tot per se pa. que sia robar en omni ne en marol
ne se pte figeres mend' d'alt' napa s' maduro ne hon nulla mala fcm pats m. 67
este pnt guarda pnt la cabra m. 67. q' nequ la volen arxir. queu pnta for
aque pnt lo bany xpi manex esta pnt xpi com d'annur es dit

Tala fcm per bepar menur

ne que tota mala que sia fora. per bepar menur. e om no roba aquella
tala qui dura fora queu pnta comunament. aquels qui dura bepar me
nur pnta que pnta la q' manera p' donche bepar q' manera nola sua fcm
esto me pger la roba. que la aga aduenir aquel sia que roba da dura noll
qui dura pnta. per bany e v. p. del pgramet. que for la smpo s' nagi
qui ages bepar menur pnta prouar. que de aquella pnt hon pnta fcm
la tala no fcm pnta s' pnta no sia ranguit e pnta en aglla tala.

Lo pnta dels bepar

ne que tot bepar menur. fcm pnta e aquells entres calico fcm me
los pnta del pnta pnta al pnta pnta cos a saber del ou son e pnta
mra de manexa qui sa. al ou dona fortyn anca del pnta

La Paleografia: eina bàsica per a la lectura de textos medievals

Daniel Piñol Alabart
Universitat de Barcelona
danielpinol@ub.edu